

Harie Meijers

Harie Meijers

*Topsprinter uit het heroïsche
tijdperk*

Fred Roggen

Schrijver: Fred Roggen
Coverontwerp: Jean van Nuys
ISBN: 9789403676388
© fredroggen

Inhoud

1879 - De geboorte van een sieraad	6
Seizoen 1895 – Opkomst van een groot talent	11
Seizoen 1896 – In het spoor van Jaap Eden	13
Seizoen 1897 – Geen tegenstand meer in Nederland	15
Seizoen 1898 – Aansluiting bij de wereldtop	20
Seizoen 1899 – Geliefde wereldtopper	32
Seizoen 1900 – Zijn eerste afscheid	58
1901 – Het werk op de brouwerij	71
Seizoen 1902 – IJzersterke comeback	78
Vorbereidingsdag op de Grand Prix Parijs	91
Seizoen 1903 – Het beste wielerjaar ooit	99
Seizoen 1904 – Definitieve afscheid	124
Langzaam verdwijnend in de vergetelheid	133
Palmares	139
Bronnen	143

De geboorte van een sieraad

De vierentwintig jaar oude Agidius Hubertus Meijers, meubelwerker van beroep, aanvaarde in 1875 een opdracht van de familie Lijnen, koffiehuishouders, om een aantal meubelstukken te maken. Hij kreeg een verhouding met hun dochter, de dertigjarige Anna Maria Catharina. In maart 1876 bleek Anna Maria zwanger te zijn en besloten ze in het huwelijk te treden, dit huwelijk werd op drie oktober te Maastricht voltrokken. Een maand later beviel Anna Maria van een dochter Maria Catharina.

Meijers kon het goed vinden met zijn schoonvader en samen besloten ze om een brouwerij op te starten. Het jonge paar kreeg op zeventien november 1877 een tweede kind, een jongen genaamd Johannes Mathias, maar hij overleed begin oktober 1878.

Op den tweeden December van het jaar 1879 werd het echtpaar Meijers te Maastricht verblijd met de geboorte van een tweede zoon Hendricus Egidius, die de roepnaam "Harie" kreeg. Twee jaar later kreeg de familie Meijers nog een tweede dochter, die als naam Marquerite Léonie meekreeg en geboren werd op tien oktober 1881.

Vader Meijers beheerde nu een bloeiende brouwerij en branderij te Maastricht en was, evenals zijn echtgenote, een rasechte Maastrichtenaar. De stad had in die jaren een bloeiend uitgaansleven; een bezoek aan het café maakte onderdeel uit van het dagelijkse leven. Op ruim 31.000 inwoners waren er 256 cafés. Maastricht telde in die jaren 26 brouwerijen, jaarlijks werd 189 liter per persoon gedronken.

In het jaar een duizend acht honderd negen en zeventig, den *Derden*
dag der maand *December*, is voor ons Ambtenaar van den Burgerlijken Staat
der gemeente Maastricht, verschenen: *Egidius Heberhard Meijers*,
Koffyhandelaar, oud acht en twintig jaren,
althier woonende, —
welke in tegenwoordigheid van twee getuigen, als van *Henricus Heberhard*
Triek, *boekverruwer* — oud zes en dertig jaren
en *Pieter Lambert*, *koopman* oud twee en vijftig
jaren, *beiden woonachtig* binnen deze gemeente, ons heeft
verklaard dat *Nijne Echtgenootke Anna Maria*
Catharina Rijnens, *zonder beroep*, —
bevalen is van een kind van het *mannelike* geslacht, geboren *gisteren ten*
half elf ure voormiddag in *haren woning langs*
het Vrijthof *omstreefs acht honderd zes en twintig*
welk kind zal genaamt worden *Henricus Egidius*. —
Van welke verklaring wij de tegenwoordige Akte hebben opgemaakt, die, na voorlezing,
door ons *den doctaraant en de getuigen is gelezen*
J. Hoops
H. B. Triek
P. Hamme
De Ambtenaar voornoemd,
de Meijers

Geboorteakte van Harie Meijers

Vaak heeft men gedacht, dat de Meijers Engelsen waren, wat vermoedelijk oorzaak vond in het feit, dat Harie Meijers het profkampioenschap van Engeland op de vijf mijl behaalde (1898) en door Engeland naar de wereldkampioenschappen zou worden afgevaardigd. Daarnaast schreef men zijn naam in het buitenland als Meyers in plaats van Meijers. In Parijs daarentegen meende men dat hij een Zuid-Afrikaan was en dat er nog een broer van

hem in de Transvaalse oorlog tegen de Engelsen meevocht, vandaar Harie's Parijse bijnaam "Le Boer".

De naam Harie Meijers dook voor het eerst op in de krantenverslagen van 1895. Hij was een baanrenner, maar dat waren in die tijd bijna alle wielrenners. Het wegwielrennen bestond al wel, maar stond in de schaduw van het baanwielrennen. Wie meende dat de bijnaam "Eeuwige Tweede" het exclusieve voorrecht was van mannen als Raymond Poulidor en Joop Zoetemelk vergist zich, want Meijers werd al zo genoemd vanaf 1897.

De wielersport was in die tijd nog een bezigheid voor de betere gesitueerden. Arme mensen hadden het veel te druk om in leven te blijven en de prijs van een fiets was toen in verhouding net zo duur als een aardige Lexus nu.

Als jongen van acht jaar leerde hij fietsen, toentertijd (1887) een lang niet gebruikelijke bezigheid. In die dagen mocht je niet racen met je fiets, anders kreeg je een boete van de veldwachter. De fiets was bovendien alleen betaalbaar voor de welgestelden, en vooral de jonge heertjes ontdekten de fiets als sportattribuut. Getooid met grote snor en gestoken in kamgaren broeken, wilden ze zich met elkaar meten. Als jonge knaap oefende Harie op de kasseien van de Boschstraat, vaak gadeslagen door zijn vriend en trouwe supporter, de bekende Maastrichtse schrijver Fons Otterdissen.

Toen hij op de Handelsschool zat, zocht hij in zijn vrije tijd naar bekende wielrenners om met hun in contact te komen en het wielrennen van hun te leren. Vooral Mathieu Cordang had veel met de jonge Maastrichtenaar op. Hij nam Harie onder zijn hoede en samen reden ze regelmatig trainingstochten door Limburg en traiden afwisselend op de wielervebanen van Sittard en Venlo. Mathieu Cordang hield ook van fietstochtjes voor zijn plezier; met Harie Meijers ging hij "even" van Maastricht naar Amsterdam fietsen.

Cordang stelde voor om eens mee te doen aan een wegwedstrijdje. En nu typeert het volgende wel de gemoedelijke opvatting, welke Meijers van meet af aan gedemonstreerd heeft.

Cordang had tegen hem gezegd: *“en beste jongen, nou laat je de anderen maar gaan en dan op 400 meter begin jij”*. Meijers vatte dit zo op, dat hij zijn concurrenten een heel eind van zich liet weglopen, en toen hij op 400 meter begon, had hij natuurlijk de grootste moeite om nog in het voorste gelid te eindigen.

De Boschstraat - anno 1899

Zijn debuut in wedstrijdverband vond plaats op de wielervebaan te Maastricht: 26 Mei 1895. Vijftien jaar oud was hij toen. Een paar weken eerder trainde hij met Cordang verscheidene malen op de wielervebaan en vond de baan prachtig, vervolgens sprak hij de

bekende woorden tegen de pastoor van Amby: *“De baan löp wie’n tiet, mijnheer pastoor”*.

Seizoen 1895

De opkomst van een groot talent

In dit jaar kwam een coureur de gelederen van de Nederlandse wielersport versterken, die een groot aantal jaren een buitengewone rol zou spelen en die door zijn bescheiden, gentlemanlike optreden in binnen- en buitenland een sieraad voor zijn sport werd: *Harie Meijers!*

Hij kwam dat jaar verscheidene malen uit als amateur en niet minder dan 22 prijzen – enkel de eerste en tweede plaatsen geteld – waren zijn deel. Hieronder zijn belangrijkste resultaten.

Op 26 mei maakte hij zijn debuut op de Maastrichtse wielersbaan, nadat de opening op 19 mei was uitgesteld door zeer slechte weersomstandigheden.

Harie Meijers plukte de eerste lauweren door de wedstrijd om de “Aanmoedigingsprijs” over 2.000 meter binnen te halen.

Nadat de wedstrijden te Sittard een week later door hevige regenval niet konden doorgaan, kwam Meijers op 23 juni weer in actie, ditmaal te Venlo. Hij won hier ook met overmacht, ondanks stevige tegenstrijden van zijn vriend Bailleux.

Begin juli kroonde Harie Meijers zich op vijftienjarige leeftijd tot kampioen van Limburg, die op de zuidelijkste baan van Nederland te Maastricht werden georganiseerd.

Eind juli kwam hij uit op de Amsterdamse wielersbaan tijdens een wedstrijd “van Meet”. Hij won zijn serie, maar moest in de finale het hoofd buigen voor zijn vriend Bailleux. Desondanks zagen de kenners de potentie van Meijers: *“Meijers is van zeer tengere lichaamsbouw en nog zeer jong, maar kan bij volhardende oefening een veelbelovende renner worden”*.

In augustus haalden het duo Meijers en Bailleux de “Jaap Edenvaandel” binnen voor hun club “De Meteor”.

Seizoen 1896

Op gelijke hoogte met Jaap Eden

In 1896 vergrootte hij zijn collectie medailles en kunstvoorwerpen.

Op de Utrechtse wielervedbaan bevestigde Harie Meijers op 26 mei dat hij na Jaap Eden, de tweede sprinter van Nederland was geworden, door Langeveld en Beisenherz moeiteloos te verslaan.

Antwerpen werd zijn debuut op een buitenlandse baan. Van 9 tot en met 11 augustus werd er gestreden om de Grote prijs van Antwerpen. Drie dagen lang werd er gestreden door de internationale top en er kwamen dagelijks 12.000 toeschouwers, terwijl buiten de poort zelfs gevechten uitbraken om nog een ticket te kunnen bemachtigen.

Harie Meijers kwam uit in de vierde serie en wist zijn twee Belgische tegenstrevers (Hargot en Debecker) met een machtig eindspurt uit te schakelen, en kwalificeerde zich direct voor de halve finales.

Op de slotdag werden de halve finales en finale verreden, Harie Meijers kwam in zijn halve finale toch nog te kort. De winst ging naar de Fransman topsprinter en de huidige wereldkampioen Bourrillon voor de Belg Fischer en de tweede Fransman Denesle.

Tijdens wedstrijden te Amsterdam op 23 augustus maakte de zestienjarige Meijers zijn debuut als professional. Hij moest in de finale het hoofd buigen voor Jaap Eden en de Engelsman Adrian Guerry.

Het was op 6 september, dat de "Kampioenschappen van het vasteland" (open Europese kampioenschappen) te Maastricht werden verreden. De Maastrichtse baan was nu voorzien van een cementen oppervlak en een massa publiek, door mooie sport en prachtig weer aangelokt, woonden de wedstrijden bij. De series

werden gewonnen door Piette (Frankrijk), Meijers, Eden, Farman (Frankrijk) en Germani (Italië). De halve finales gaven de volgende uitslagen: eerste halve finale: 1. Meijers 2. Piette uit Frankrijk en derde de Belg De Haas. Meyers slaat onder daverende toejuichingen de buitenlanders Piette en De Haas. De twee andere halve finales werden een prooi voor Jaap Eden en de Fransman Farman. De finale was van hoog niveau. De eindspurt werd bijna met ademloze stilte gevolgd, waarin Jaap Eden, onder luide toejuichingen, nipt Farman van zich af kon houden, terwijl Meijers een kwart wiellengte te kort kwam.

Eind september nam Meijers deel aan de Grand Prix 'Cacao Bleeke' te Amsterdam. Hij werd in de vierde serie uitgeschakeld door de Fransman Delelienne maar bleef het andere Nederlandse talent Guus Schilling voor. Tijdens de consolidatie prijs over 2000 meter won Harie zijn serie voor de Fransman Lefour en Witteveen. In de finale kwam hij een half wiel tekort tegen de Belg Bertrand, maar hield de ervaren Duitser Buchner wel achter zich.

In Oktober sloot Meijers zijn seizoen af met een match tegen de beste Belgische sprinter en oud-wereldkampioen Robert Protin. Deze match werd gehouden in Maastricht. De wedstrijd van Protin-Meijers trok, ondanks een harde wind en somber weer, veel publiek naar de Maastrichtse Velodroom. Protin kwam als overwinnaar uit deze match, maar niet zonder problemen. In elke reeks wist Protin een kleine 6 meter te pakken op Meijers, die steeds in de laatste honderd meter zeer sterk terugkeerde om steeds een half wiel te kort te komen.

Seizoen 1897

Geen tegenstand meer in Nederland

Harie Meijers versloeg op twee mei, op de Baarnse baan, de Belg Leclercq en zijn landgenoot Kingma en zou zeven dagen later in de 'Brassard' alle andere Hollandse profs verslaan, daarmede zichzelf verheffende tot de primus der Hollandse sprinters. De wedstriiddag van 9 mei was een onvergetelijke. Prachtig weer, een stampvolle Amsterdamse baan en mooie deelname. De Engelsman Adrian Guerry, die een week eerder Jaap Eden in Turijn versloeg, won gemakkelijk zijn serie. Ook Meijers had geen moeite om zijn serie te winnen. In de finale met ook Kingma erbij, moest de Engelsman diep buigen voor de heel sterk spurtende Maastrichtenaar, die met 10 meter voorsprong Guerry en Kingma declasserde, dit onder luide toejuichingen.

Lang voor de aanvangstijd van de Grote Prijs van Brussel, van 24 tot en met 25 mei, was de wielersbaan van Tervuren compleet uitverkocht, meer dan 3.000 mensen moesten worden weggestuurd. Harie Meijers startte in de tiende serie tegen de Belgen Rassencur en Deleu. Bij het ingaan van de laatste bocht neemt Meijers de leiding over van Rassencur, die zich zeer goed verdedigde, en verslaat zijn tegenstanders met een lengte. In de halve finale werd hij in de luren genomen door de Belgen Protin en Broka, waardoor hij de finale misliep.

Op zes en zeven juni organiseerde de Maastrichtse baan een tweedaagse meeting. De wedstrijden hadden een prachtige internationale bezetting, het was jammer genoeg slecht weer. Aller ogen waren natuurlijk op de jeugdige Harie Meijers gevestigd, maar de jonge sprinter werd in de finale van de "Grand Prix" verslagen door de Belg Fischer. Harie bezette dus een tweede plaats, die hem later zoveel keren ten deel zou vallen, dat hem de bijnaam "second éternel" gegeven werd.